

მეთოდური მითითება

სააღრიცხვო დოკუმენტაციასთან შედარებით, შემოწმების არაპირდაპირი მეთოდით გამოვლენილ ხარჯებში სხვაობის დაბეგვრის შესახებ (მეთოდური მითითება განსაზღვრავს მოგებისა და საშემოსავლო გადასახადებით დაბეგვრის საკითხებს)

ფაქტობრივი გარემოება

სააღრიცხვო დოკუმენტაციით ან/და სხვა მტკიცებულებებით დაფიქსირებულ ხარჯზე, ან ხარჯის ნაწილზე, გადასახადის გადამხდელმა ვერ წარმოადგინა პირველადი საგადასახადო დოკუმენტაცია, თუმცა, ხარჯის ფაქტობრივად გაწევის ნამდვილობა და ამ ხარჯის საჭიროება არ არის სადავო.

შეფასება და შედეგი

გადამხდელის მიერ გაცხადებულ და არაპირდაპირი მეთოდით განსაზღვრულ ხარჯებს შორის დადებითი სხვაობა, ხარჯის ფაქტობრივად გაწევის პერიოდ(ებ)ში განიხილება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 98² მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტად. ამასთან, არაპირდაპირი მეთოდით განსაზღვრულ ხარჯად მიიჩნევა გადამხდელის მიერ გაცხადებული ხარჯის 75%, თუ გაწეული ხარჯის ოდენობის დადგენა სხვაგვარად შეუძლებელია.

შენიშვნა:

ა) მეთოდური მითითების გამოყენების მიზნით, შემოწმებისას დადგენილი უნდა იყოს, რომ სახეზეა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 73-ე მუხლის მე-5 ნაწილის გამოყენების საფუძველი.

ბ) სხვაობის თანხის განკარგვის პერიოდ(ებ)ი შესაძლოა იყოს:

ბ.ა) შესამოწმებელ პერიოდში მოქცეული კალენდარული წლ(ებ)ის ბოლო თარიღ(ებ)ი - თუ შესამოწმებელი პერიოდი მოიცავს სრულ კალენდარულ წელს/წლებს და განკარგვადი თანხა წარმოიშვა ამავე კალენდარულ წელს/წლებში;

ბ.ბ) შესამოწმებელ პერიოდში მოქცეული არასრული კალენდარული წლ(ებ)ის ბოლო თარიღ(ებ)ი - თუ შესამოწმებელი პერიოდი, აგრეთვე, შესამოწმებელი პერიოდის საწყისი ან/და საბოლოო წელი არასრული კალენდარული წელია და განკარგვადი თანხა წარმოიშვა ამავე არასრულ კალენდარულ წელს/წლებში;

ბ.გ) შესამოწმებელ პერიოდში მოქცეული ნებისმიერი თარიღ(ებ)ი - თუ შემოწმების შედეგები (გაანგარიშებები) იძლევა ამის შესაძლებლობას;

ბ.დ) „ბ.ა“, „ბ.ბ“ და „ბ.გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული პერიოდების კომბინაცია.

მაგალითი №1

ფაქტობრივი გარემოება

2018 წლის 1 თებერვალს დაინიშნა შპს A-ს 2017 წლის საანგარიშო პერიოდის საგადასახადო შემოწმება. ამასთან, საწარმო გადასახადის გადამხდელად რეგისტრირებულია 2017 წლის 1 იანვარს, ხოლო მისი საქმიანობის საგანია სამშენებლო მომსახურების გაწევა.

დადგენილია, რომ 2017 წლის საანგარიშო პერიოდში შპს A-მ შეასრულა ერთი პროექტი. კერძოდ, შპს B-ს აუშენა კომერციული ფართი და აღნიშნულთან დაკავშირებით 2017 წლის 1 დეკემბერს გაფორმდა მიღება-ჩაბარების აქტი. პროექტის ფარგლებში საწარმომ გამოიყენა 5 ტონა სამშენებლო არმატურა, რომელიც შეიძინა ფიზიკური პირისგან. ამასთან, აღნიშნული ოპერაციის მიხედვით წარმოქმნილი დავალიანება (არმატურის ღირებულება) 50 000 ლარი, 2017 წლის 1 აგვისტოს, შპს A-მ სრულად აანაზღაურა ნაღდი ანგარიშსწორებით.

მიუხედავად აღნიშნულისა, კომპანიას გახარჯული 5 ტონა არმატურის შემდენის დამადასტურებელი პირველადი საგადასახადო დოკუმენტი არ გააჩნია.

შეფასება და შედეგი

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 98² მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, მოგების გადასახადით დაბეგვრას ექვემდებარება ხარჯი, რომელიც დოკუმენტურად დადასტურებული არ არის. თუმცა, აღწერილ გარემოებაში, დოკუმენტურად დაუდასტურებელი ხარჯის მოგების გადასახადით დაბეგვრისას გასათვალისწინებელია, რომ ხარჯის ფაქტობრივად გაწევის ნამდვილობა და ამ ხარჯის საჭიროება არ არის სადავო. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებულ ხარჯად უნდა დაკვალიფიცირდეს გადამხდელის მიერ გაცხადებული ხარჯის 75%.

შესაბამისად, 2017 წლის 1 აგვისტოს მოგების გადასახადით დაბეგვრას დაექვემდებარება 12 500 ლარი ($50\ 000 - (50\ 000 * 75\%)$). შედეგად, მოგების გადასახადით დასაბეგრი ბაზა იქნება 14 705 ლარი ($12\ 500 / 0,85$), ხოლო კუთვნილი მოგების გადასახადი - 2 206 ლარი ($14\ 705 * 0,15$).